

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE
ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetused, tel. 430-23. Piiskopi 2.
Talitus, tel. 468-24. TALLINN, Toom-Rüüti 10.
Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS
TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees J. Jaakson
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees dr. E. Terasmäe
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 16

Tallinn, 23. aprillil 1940

VI aastakäik

SISU:

	Lk.
PÕLLUMAJANDUS	
Tapamajade läbikäigud käesoleval talvel	270
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Raudteetegevus veebruaris 1940. a.	272
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	272
Juustuturg	272
Peekoniturg	273
Tapaloomade- ja lihaturg	273
Toornahkadeturg	273
Kanamunaturg	274
Piimaturg	274
Teraviljaturg	274
Linaturg	275
Kartuliturg	275
Aedviljaturg	275
Kalaturg	276
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	276
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Puuturg Saksas	277
Briti-Prantsuse kakaokontroll	277
Apelsinisaak Hispaanias 1940. a.	277
Hispaania elavhõbeda väljaveo ümberkorraldamine	277
Riiklik krediitgarantii tööstusele ja kaubandu- sele Lätis	278
Väljavaateid Läti puiduekspordiks Saksas	278
Läti transiit NSVL-u kaudu	278
Eksportkartuli kokkuost Lätis	278
Põllutöölise probleem Lätis	279
Telliste hinnamäärad Lätis	279
Väljaveokitsendusi Leedus	279
Leedu suhkrutoodang 1939/40. a.	279
Kunstväetiste müügi vabaksandmine Leedus	279
Hindade tase Ungaris	279
Suhkr- ja rasvakaardid Ungaris	280
Vasevitriooli kaardidega	280
Doonau veolaevade üürihinnad tõusnud	280
Karmim kord kemikaalide majandamisel Ungaris	280

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Slaughterhouses in Winter, 1939/1940	270
INDUSTRY AND TRADE	
Railways in February, 1940	272
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	272
Cheese Market	272
Bacon Market	273
Cattle and Meat Market	273
Rawhide Market	273
Egg Market	274
Milk Market	274
Grain Market	274
Flax Market	275
Potato Market	275
Vegetable Market	275
Fish Market	276
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	276
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
The German Timber Market	277
British-French Cocoa Control	277
The Spanish Orange Crop, in 1940	277
Reorganisation of Spanish Mercury Exports	277
Latvian Government Guarantess Credit for Indus- try and Trade	278
Prospects for Latvian Timber Exports to Germany	278
Latvian Freight Transit Through the Soviet Union	278
Wholesale Purchases of Export Potatoes in Latvia	278
The Agricultural Labour Problem in Latvia	279
Latvian Brick Prices	279
Lithuanian Export Restrictions	279
Lithuanian Sugar Production in 1939/40	279
Lithuania Abolishes Restrictions on Fertiliser Sales	279
The Price Level in Hungary	279
Hungary Rationing Sugar and Fats	280
Hungary Rationing Copper Vitriol	280
Charter Rates Rising for Danube Transport Ships	280
Stricter Rationing of Chemicals in Hungary	280

PÖLLUMAJANDUS

TAPAMAJADE LÄBIKÄIGUD KÄESOLEVAL TALVEL.

SLAUGHTERHOUSES IN WINTER, 1939/1940.

P. Kint.

Üldiselt. Loomade tapmine tänavu
In General. talvel osutus suuremaks kui aasta varem. Loomade suuremat tapmist põhjustasid peamiselt suurem loomade arv m. a. ja väiksem loomasöödasasaak.

Jättes kõrvale m. a. hobuste arvu, mis oli 350 võrra väiksem kui e. a., ega oma seetõttu nii suurt osatähtsust nagu muude loomade arvu suurenemine, tuli m. a. sügisel vähendada loomade arvu, et tulla läbi söödatagavaradega. Veiste üldarv osutus m. a. loendusel 45 240 looma võrra suuremaks kui aasta varem, ja tõhusam suurenemine ilmes just täiskasvanud loomade arvus. Lammaste arv oli 46 000 võrra suurem kui aasta varem, sigade arv — 57 500 võrra suurem kui aasta varem. Heinasaak (põld- ja niithein kokku) osutus aga 370 800 tn väiksemaks kui aasta varem, samuti jäi ka suvivilja põhusaak väiksemaks. Söötteravilja terasaak osutus aga ainult 4 700 tn suuremaks kui aasta varem.

**Tapamajade
üldläbikäik.**
*Output of
Slaughterhouses.*

Tapamajade läbikäigus võtame vaatlusele ajajärgu I. X 39—I. III 40. a. ja sama ajajärgu ka 1938/39. a.

Võrreldava ajajärgu alguseks on 1. okt. sellepärast, et siis mindi juba üle 1939. a. saakide kasutamisele. Tapamajades tapetud ja tapetult järelevaatusele toodud loomade lihakogus oli 1939/40. a. talvel 173 287 kv e. a. 150 337 kv vastu, s. o. 15,3% suurem. Tapamajade läbikäigust andis tapamajades tapetud loomade lihakaal 117 281 kv ja tapamajadesse tapetult järelevaatusele toodute lihakaal 56 003 kv. Tapamajade liha üldläbikäik näitas tõhusamat suurenemist just okt. ja nov., kuna dets. jäi ligikaudu e. a. tasemele ja hiljem näitas taas tõhusamat suurenemist. Okt. 1939. a. oli tapamajade üldläbikäik 38 298 kv, 1938. a. okt. 29 551 kv, seega osutus 1939. a. okt. tapamajade lihaläbikäik 22,8% suuremaks. 1939. a. nov. tõusis tapamajade lihaläbikäik 40 466 kv-le e. a. 33 569 kv vastu, suurenedes seega 20,5%.

1939. a. dets. oli tapamajade lihaläbikäik 32 268 kv e. a. 32 169 kv vastu, olles seega ainult 0,2% suurem kui aasta varem, kuid 1940. a. jaan. osutas taas tõhusamat suurenemist võrreldes m. a.-ga. 1940. a. jaan. oli tapamajade läbikäik 32 405 kv m. a. 28 102 kv vastu, s. o. 18,3% suurem, ja 1940. a. veebr. tõusis tapamajade läbikäik m. a. 26 919 kv-lt 31 849 kv-le ehk 15,3%. Üksikute kuude järgi oli tänavu talvel tapamajadest läbikäinud lihakogus järjekindlalt suurem kui aasta varem.

Veiselha läbikäik. Tapamajades tapeti tänavu
Beef. talvel, s. o. I. X 39—I. III 40

32 061 veist m. a. 20 946 veise vastu, suurenemine seega 53,1%. Veiste tapmine tapamajades näitas kõigil talvetuul suurenemist võrreldes eelmise talve samade kuudega. Okt. 1939. a. tapeti tapamajades 7 531 veist m. a. 4 779 veise vastu, s. o. 57,6% rohkem, nov. — 6 060 veist e. a. 4 632 vastu, s. o. 30,8% rohkem, dets. — 5 445 veist e. a. 4 071 veise vastu, s. o. 33,8% rohkem, jaan. — 7 054 veist m. a. 3 945 veise vastu, s. o. 78,8% rohkem ja veebr. — 5 971 veist m. a. 3 519 veise vastu, s. o. 69,7% rohkem.

Ühes tapmistega arvu suurenemisega näitas suurenemist ka tapamajades tapetud veiste lihakaal, tõustes eelmise talve 38 133 kv-lt 53 056 kv-le ehk 39,1%. Tänavu talvel on suurenenud kergemkaaluliste veiste tapmine tapamajades intensiivsemalt kui raskemkaalulistel.

Tapetult järelevaatusele toodud veiseveerandite arvu suurenemine oli käesoleval talvel enam märgatavam kui tapamajades tapetud veiste arvu suurenemine, mis tõestab et kodutapmine on elavnenu suuremal määral kui tapamajades tapmine. Tapetult järelevaatusele toodud veiseveerandite arv tõusis tänavu talvel 17 312 kv-le ehk 31,1% võrreldes eelmise talve 11 069 kv vastu, suurenedes seega 56,3%. Tapetult järelevaatusele toodud veiseveerandite lihakaal oli tänavu talvel 4 858 kv m. talve 3 244 kv vastu, s. o. 49,8% suurem. Veiseliha

lääbikääk tapamajadest tänavu talvel tõusis seega 57 914 kv-le m. talve 41 377 kv vastu, s. o. 40,0%.

Vasikalihha läbikääk. Vähem kui veiselihhal, *Veal.* suurenes vasikalihha läbikääk. Vasikaid tapeti tapamajades tänavu talvel 22 172 m. talve 20 546 vastu, seega suurenes vasikate tapmiste arv m. a. ga võrreldes 7,9%. Vasikate tapmiste arv 1939. a. lõppkuul näitas intensiivsemat suurenemist kui 1940. a. esimesil kuul võrreldes m. a. samade kuudega. 1939. a. okt. tapeti tapamajades rohkem 20,3%, nov. — 13,9%, dets. — 25,3%, jaan. — 7,3% vähem ja veebr. 8% rohkem.

Tapamajadesse tapetult järelevaatusesele toodud vasikate arv näitas ligikaudu samasugust suurenemist nagu tapamajades tapetuilgi. Tapamajadesse ja lihajärelevaatusasutisisse toodi tänavu talvel tapetult järelevaatusesele 29 412 vasikat m. a. 27 522 vasika vastu samall ajavahemikul, s. o. 6,9% rohkem.

Tapamajades tapetud vasikate lihakaal tõusis tänavu talvel 8 869 kv-le m. a. 8 218 kv vastu, s. o. 7,9%, ja tapamajadesse järelevaatusesele toodud vasikate lihakaal tõusis 11 765 kv-le m. a. 11 009 kv vastu, s. o. 6,9%. Kogukaal tõusis seega 20 634 kv-le m. a. 19 227 kv vastu, s. o. 7,3%.

Lambalihha läbikääk. Lammaste tapmine tapamajades näitas eriti tõusu 1939. a. lõppkuul, kuna 1940. a. esimesil kuul osutas vähenemist. Tänavutalvine lammaste tapmine kogusummas osutus aga tunduvalt suuremaks kui möödunud talvel. Tänavu talvel tapeti lambaid tapamajades kokku 35 427 m. a. 28 844 vastu, s. o. 22,8% rohkem. Kuude järgi kujunes lammaste tapmine tapamajades tänavu talvel järgmiseks: 1939. a. okt. 28%, nov. — 53,3%, dets. — 16,7% rohkem, 1940. a. jaan. — 25,0% ja veebr. 38,6% vähem.

Kodune lammaste tapmine oli suurem kui m. a. okt. ja nov., kuna dets. vähenes ja tagasimineku jätkus ka 1940. a. esimesil kuul.

Järelevaatusesele toodud lammaste arv jäi tänavu talvel kokku m. a. tasemele. Tänavu talvel toodi lambaid kokku tapetult järelevaatusesele 19 783 m. a. 19 804 vastu, s. o. ainult 0,1% vähem.

Lambalihha kogu läbikääk tapamajadest näitas tõusu m. a. 14 596 kv-lt 16 566 kv-le, s. o. 13,5%.

Sealihha läbikääk. Sigade tapmine tapamajades näitas samuti suurenemist, nagu teiste koduloomaliikide juureski. Sigade tapmiste koguarvu suurenemine oli tagasihoidlikum, kuna eksportsigade tapmiste arv näitas tunduvalt tõhusamat suurenemist. Tapamajades tapetud sigade koguarv tõusis tänavu talvel 50 766-le m. a. 48 231 vastu, s. o. 5,3%. Üksikute kuude järgi kujunes sigade tapmine tapamajades tänavu talvel järgmiselt: okt. 1939. a. 7,9%, nov. 27,6% rohkem, dets. 15,3% vähem, 1940. a. jaan. 10,4% vähem ja veebr. 12,5% rohkem. Eksporttapamajades tapeti tänavu talvel ekspordiks 23 058 siga m. a. 18 820 vastu, seega 22,5% rohkem. Nov. 1939. a. tapeti ekspordiks 142,6% rohkem, dets. 55,3% rohkem, jaan. 1940. a. 29,8% vähem, ja veebr. 12,1% rohkem.

Kodune sigade tapmiste arv näitas suurenemist kõigil kuul tapamajadesse ja lihajärelevaatusasutisisse järelevaatusesele toodud sigade arvu järgi. Tänavu talve jooksul toodi tapamajadesse ja lihajärelevaatusasutisisse tapetult järelevaatusesele 37 269 siga m. a. 33 316 vastu, s. o. 11,9% rohkem. Järelevaatusesele toodud sigade arv näitas tänavu talvel suurenemist kõigil kuul võrreldes m. a. samade kuudega.

Tapamajades tapetud sigade lihakaal tõusis tänavu talvel 44 325 kv-le m. a. 43 296 kv vastu, s. o. 2,4% ja tapamajadesse ning lihajärelevaatusasutisisse läbivaatamisele toodud sealihha kaal — m. a. 31 288 kv-lt 33 445 kv-le, s. o. 6,9%. Sealihha kogu läbikääk tänavu talvel tapamajadest tõusis seega m. a. 74 548 kv-lt 77 770 kv-le, s. o. 4,3%.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

RAUDTEETEGEVUS VEEBRUARIS 1940. A. — RAILWAYS IN FEBRUARY, 1940.

M. a. sügisel alanud aktiivsus raudteetegevuses jätkus ka k. a. veebr. Maksulist kaupa veeti veebr. 302 tuh. tn m. a. 205 tuh tn vastu, mis on 97 tuh. tn ehk 47,3% enam. Tn-km arv ületab aga m. a. 18 642 tuh-ga ehk 85,4%. Ilmastikuolud kitsendasid liiklust merel, mistõttu osa välisvedu suundus raudteele, mille mõju on eriti näha eksport- ja transiitveos. Eriti suureks paisus transiitvedu, mis tonnaažilt suurenes ca 15- ja tn-km arvult ca 16-kordseks. Eksportvedu oli koguselt üle 8 korra ja tn-km arvult ca 20 korda suurem võrreldes mullusega. Importveo tonnaaž kuuekordistus, kuna tn-km arv ületab m. a. ca 10-kordselt. Kohalik maksuline kaubaravedu suurenes tonnaažilt 16,4%, tn-km arv 15,1%.

Pagasi veeti 0,5:0,4 tuh. tn ehk 25,0% enam ja tn-km arv tõusis m. a. 43-lt 44 tuh-le ehk 2,3%.

Raudteejõuvankreid veeti 1 199 tn 1 016 tn vastu m. a. ehk 18,0% enam. M. a. ei arvestatud veel tn-km raudteejõuvankreid, milline arv tänapäev on 13 176. Renditud jõuvank-

reid veeti 713 tn m. a. 355 tn vastu ehk 107% rohkem. Suurenenud tonnaaž mõjustas ka tn-km arvu tõusu, kuid tn-km arvu suurendas vedu Saaremaa pikamaalil liinidel, kus vedu mitmekordistus võrreldes mullusega. K. a. tn-km arv ületab m. a. peagu 3-kordselt, 31 511:8 147 k. a. kasuks.

Tasuliste reisijate liiklus elavnes m. a. 711 tuh-lt 758 tuh-le ehk 6,5%, kusjuures aga II kl. kasustajate arv kahanes 23,1%. Lühimaa-reisijate arv suurenes 9,0% ja pikamaa-reisijate arv 5,1% võrra. Reis-km arv suurenes 22 886 tuh-lt 23 093 tuh-le ehk 0,9%, millest ca 14%-se osatähtsusega lühimaa-reis-km arv suurenes 8,6%, kuna pikamaa-reis-km arv kahanes 0,3%.

Kassaline tulude käive tõusis m. a. 1 125 tuh. kr-lt 1 499 tuh. kr-le ehk 33,2%. Osatähtsusest on suurimaks tuludigiks kauba-veost laekuv tulu, milline suurenes 56,4%, kuna reisijate liiklusest saadav tulu kahanes 0,8%. Ka muud tulud kahanesid 14,8%. Pagasiveost laekunud tulu oli 28 tuh. kr-ga võrdne.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Väliturgetelt saadav hind püsis m. n. endisel tasemel, mistõttu ka meie eksportvõihinnaks noteeriti endine hind, s. o. 208 s. kg franko saatejaam. Tendents rahulik.

Nagu vastavaist andmeist nähtub, oli või väljavedu Lätist m. a. 22 160 tn 51,8 milj. lati väärtuses. Väliturult saadud hind oli seega 2,34 Ls kg kohta, mis on 3 sant. kõr-

gem e. a. saadud hinnast. Vaatamata erakordsele oludele osutus, nagu märgitakse vastavas aruandes, 1939. a. läti piimamajandusele rahuldavaks, tänu võikaubanduse tsentralisatsioonile. Või väljaveo väärtus Läti väliskaubanduses oli m. a. 22,7% üldväljaveo väärtusest, mis on umbes võrdne ka meie võikaubanduse osatähtsusega.

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Juustuturuseisund Saksas ja Taanis püsib suurema muutuseta. Hollandi juustuturul on seisund nõrgenenud ja hindades esinenud langus ulatub 30—40%-le. Toodang näitab hooajaliselt kiiret tõusu, kuna nõudmine on seevastu loid.

Tallinnas noteeriti juustuhindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. IV endised hinnad:

Šveitsi juust hinnati:

	Juusturatta raskus:	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	143 s. kg.	138 s. kg.
12 B „	140 „ „	130 „ „
11 A „	135 „ „	125 „ „
11 B „	132 „ „	122 „ „
10 ABC palli	128 „ „	128 „ „

Siseturujuustu-hinnaks noteeriti šveitsi juust 125—132 s. kg, edami juust — 130—125 s. kg, baksteini juust 115—125 s. kg, ja tilsi juust — 115—125 s. kg.

Konservjuustuhinnaks noteeriti rasvasisalduse järgi juust, mille kuivaines on vähemalt 35% rasva, 115—140 s. kg, vähemalt 45% — 135—200 s. kg ja vähemalt 50% — 210 s. kg.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekon- ja elussigade turul m. n. ei olnud muutusi. Hinnad noteeriti endiselt keskmiste kaalude eest, kuna raskemate kaalude eest makstakse siseturu hindu.

Elussigade hindadeks noteeriti: sead raskusega kuni 120 kg 77 s. eluskaalu-kg, raskusega 121—160 kg — 83 s. eluskaalu-kg ja raskemad kui 160 — 77 s. eluskaalu-kg.

Sead eluskaaluga 80—120 kg, sõltuvalt transpordivõimalusist, võivad minna ekspor-

diks kas elussigadena või tapetult. Poeginud emiseid ekspordiks vastu ei võeta.

22.—28. IV s. a. maksavad Lihaeksporti ühistapamajad seakasvatajaile kokkuostetavate sigade eest senti kg-lt:

Tapakaalud	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60—72 kg	108	103	Siseturu hinnad	"
55,5—59 "	103	Siseturu hinnad	"	"
72,5—75 "	103	"	"	"
75,5—80 "	Siseturu hind	"	"	"

TAPALOOMADE- JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja loomaliaturul, kus tapaveiste pakkumine vähenes juba eelviimasel nädalal, vähenes m. n. veelgi 50 tapaveise võrra. Väiksema pakkumise mõjul paranes nõudmine ja hinnad näitasid nädala keskmiselt 2—3 s. tõusu kg-lt. Nii maksus nädala keskmiselt veiseliha:

Suuremad pullid: rammusad 64—67 s. ja keskmised 62—64 s. kg; eluskaalu järgi 39—42 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 62—65 s., keskmised 61—62 s. ja lahjad 59—61 s. kg; eluskaalu järgi 35—37—40 s. kg.

Lehmad: nuumatud 68—73 s., rammusad 62—67 s., keskmised 54—60 s., lahjad 48—53 s. ja praak (rebaseile) 42—45 s. kg; eluskaalu järgi alates lahjadest 26—34—40—44 s. kg.

Mullikad: nuumatud 68—73 s., rammusad 62—65 s., keskmised 61—62 s. ja lahjad

49—57 s. kg; eluskaalu järgi 32—36—39—44 s. kg.

Vasikate pakkumine jäi e. n. piiresse, nõudmine võrdlemisi elav; hinnad paranesid 3 s. kg-lt. Tapetult ühes nahaga maksusid nuumatud vasikad 68—73 s., rammusad 58—63 s., keskmised 56—58 s. ja lahjad 52—55 s. kg; eluskaalu järgi vastavalt sordile 34—40—46—54 s. kg.

Lammaste pakkumine väga väike, nõudmine keskmise; hinnad püsivad. Tapetud lambad maksusid 75—80 s. kg. Eksportlammastest makstakse k. n. Tallinna eksporttapamajade juures 100 s. kg; eluskaalu järgi franco saatejaam 42 s. kg.

Sigade pakkumine kujunes m. n. suureks, mille mõjul ka nõudmine nõrgenes; hinnad nädala keskmiselt langesid 2 s. kg-lt. Noored peekonkaalulised sead maksusid 100—104 s., rasvasead 102—105 s., lihasead 100—102 s. ja vanad emised 90—92 s. kg.

TOORNAHKADETURG. — RAWHIDE MARKET.

M. n. toornahkadeturul ei olnud muutusi. Tendents kindel.

Hinnad jäid püsima e. n. tasemele. Toornahahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Börsikomitee juures 19. IV noteeriti toornahkade kokkuostuhinnad franco vastuvõtuladu 22.—28. IV s. a. järgmised:

Veisenaahad, värsked I sort pulli- 120 s. kg, lehma- ja mullikanahad 100 s. kg; II sort pulli- 108 s. kg, lehma- ja mullikanahad

90 s. kg ning praaknahad 75 s. kg; soolatud nahad I sort pulli- 143 s. kg, lehma- ja mullikanahad 120 s. kg, II sort pulli- 129 s. kg, lehma- ja mullikanahad 108 s. kg ning praaknahad 90 s. kg.

Vasikanahad, I sort kerged, kõik kuivad, värsked raskusega kuni 3,5 kg kr. 5,50 tk., II sort raskusega üle 3,5 kg ühe kg hind kr. 1,80 ja III sort praaknahad kr. 4,00 tk.

Lambanahad, I sort OJ kr. 6,00 tk.,

II sort J kr. 5.00 tk., III sort kr. 4.00 tk., IV sort K kr. 3.00 tk. ja V praaknahad kr. 1.50 tk.

Hobusenahad, sabata ja lakata, I sort soolatud 17 kg ja üle ning värskelt 20 kg ja üle kr. 16.— tk., II sort soolatud 10—17 kg ning värsked 12—20 kg kr. 11.— tk. ja III sort soolatud alla 10 kg, värsked alla 12 kg ja kõik praak kr. 6.— tk.

Tendents kõigi nahaliikide juures kindel.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Väliturgudel ei olnud kanamunahindade kujunemises m. n. muutusi, mistõttu ka meie eksportmunade kalkulusioonihind jäi endiseks, s. o. 127 s. kg. Riiklikult kindlustatud hinna tõttu jäeti aga eksportmunade hinnateering endiseks, s. o. 130 s. kg franko kogumispunkt. Siseturumunade hinnaks noteeriti 110 s. kg, mis on e. n. hinnast 5 s. kg kohta madalam. Kanamunade hinnaks, millede raskus on 20—45 g, noteeriti 90 s. kg franko kogumispunkt. Tendents püsiv.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad. Piimahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. aprillil, s. a. Börsikomitee juures Tallinnas noteeriti Tallinna toodavale lahtisele piimale endised hinnad, s. o. I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 14 senti liiter ja müügil

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Maailma teraviljaturgude hinnatõus, mis ilmnis e. n., jätkus ka m. n., olles intensiivsem Chicagos.

Rukki hinnaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 70,06 c. buš. e. n. 67,58 c. vastu, s. o. 11,50 kr. kv e. n. 11,09 kr. vastu ehk 3,7% hinnatõusu. Winnipegis noteeriti rukki hinnaks m. n. keskmiselt 71,00 c. buš. e. n. 71,10 c. vastu, s. o. 11,65 kr. kv. e. n. 11,67 kr. vastu ehk 0,2% hinnalangust.

Nisuhinnaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 110,50 c. buš. e. n. 90,69 c. vastu, s. o. 16,93 kr. kv. e. n. 16,46 kr. vastu ehk 2,9% hinnatõusu. Winnipegis noteeriti m. n. keskmiselt nisuhinnaks 90,69 c. buš. e. n. 90,05 c. vastu, s. o. 13,90 kr. kv. e. n. 13,80 kr. vastu ehk 0,7% hinnatõusu. Liverpoolis noteeriti nisuhinnaks m. n. keskmiselt 32,75 š. 225 kg e. n. 32,27 š. vastu, s. o. 12,04 kr. kv. e. n. 11,87 kr. vastu, s. o. 1,4% hinnatõusu.

Karusnahkade turg vaikne. Hinnad püsivad. 19. IV Börsikomitee juures noteeriti karusloomanahkade hinnad franko vastuvõutuspunkt 19. IV—2. V s. a.

Jahi, täisväärtsüüki karusnahad: metsjänese — kr. 0.50 tk., punarebase — kr. 18.— tk., tuhikru- (tõhk) kr. 9.— tk., nirgi- kr. 2.75 tk., orava- kr. 0.90 tk., naaritsa- kr. 24.— tk ja mägranahad kr. 3.50 tk. Tendents vaikne.

Nagu nähtub k. a. kanamunahindade liikumisest, avaldus sesoonne hindade langus võrdlemisi lühikest aega, saavutades mõne nädala järel taas kõrgseisu. Kuna tänavut kanamunahindade liikumisest on määravaiks tegureiks hoopis erinevad asjaolud kui normaalsetel aegadel, võib arvata, et k. a. kevad- ja suvekuul tõenäoliselt kujuneb väliturgult saadav hind kõrgemaks kui m. a.

piimatööstustele 13 senti liiter, II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 senti liiter ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter.

Möödunud nädal oli piima järele nõudmine keskmine kuni hea. Vähesed ülejääke esines vaid üksikudel juhtudel.

Maisihinnaks noteeriti m. n. keskmiselt 63,25 c. buš. e. n. 59,03 c. vastu, s. o. 10,38 kr. kv. e. n. 9,69 kr. vastu ehk 7,1% hinnatõusu.

Sisemaaturgudel võis teraviljakaubanduses märgata elavnemist, võrreldes e. n.-ga. Maamehi oli viljaga turgudel näha rohkem kui nädal varem, samuti oli ka nõudmises märgata elavnemist. Suuremat elavnemist võis panna tähele loomasöötviljade ja muu loomasööda nõudmises. Loomasöötade järele tuntakse praegu suuremat vajadust seetõttu, et kevadine liipsiperiood on alanud ja vähesete kõrssöödatagavarade tõttu püütakse jõusöödportsjoneid täiendada.

Riigi Viljasalve ladudest müüakse rukist 17 s-ga kg ja nisu 23 s-ga kg, s. o. samade hindadega, nagu varemgi.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linakaubandushooaja lõpupoole jääb aktiivsus linaturgudel väiksemaks. Peamiseks huvipunktiks on nüüd uue linakülvi ja seemnehankimisega seoses olevad küsimused.

Peagu kõigis linakasvatustasvõimaliselt ilmneb püüd linakasvatuse laiendamiseks.

Prantsuse linakasvatatajale olid teatud raskusiks lõppeva hooaja suhteliselt madalad hinnad ja piiratud linavarte väljavedu Belgiasse. Prantsuse omad toorlinavabrikud ei suutnud aga tööjõupuudusel töötada täiskoorimisega, mis pärast praegu osa linavarsi seisab veel töötlemata. 1940. a. linasaagi jaoks määras Prantsuse valitsus 1800 fr. dz. kohta, millele lisaks tuleb 300 fr. preemiaid (1939. a. hind oli 1400 fr. dz.).

Meil on küll linakülvi veel palju aega, kuid siingi on ettevalmistused selleks juba käimas. Arid on puhastanud tarvilise külviseemne ja on pakkinud selle kottidesse, mis plommitakse Taimekaitse ja Seemnekontrolli

Ameti poolt, nagu nõuab kehtiv kord. Ka talundipidajad, kellele endil külviseemet ei jätku, kuulavad järele seemnesaamisvõimalusi ja paljud on tarvilise seemne juba ostnudki, kuigi külviseemne ostmises algab elavam hooaeg alles mai keskpaigust alates.

Viimased linalaadad olid kaunis väikesed, kuna lina tuleb turule kaunis tagasihoidlikult. Ühelt poolt on lina lõputkorral, kuid teisalt on teatud takistuseks ka teelagunemisaeg.

Petseri laadale 15. IV toodi ca 12 tn lina, mis müüdi hinnaga keskmiselt kr. 1.90 R-sordi kg-lt.

On näha ette, et teelude paranedes tuleb lina elavamalt turule. Paljudes kohtades saadi lume alt linavarsi, millest sätisel jäid põllule ja nüüd haritakse.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinna Börsil 19. IV noteeriti lina kokkuostul riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu endised hinnad.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

M. n. kartulihindades ei olnud erilisi muutusi, kuid siiski kartuli ostutehingud tulid toime enam noteeritud kõrgemate kui madalamate hindadega. Kui e. n. osteti veel kartuleid üksikuis raudteejaamades alla kr. 5.00 kv., toimusid m. n. peagu kõik müügid kr. 5.00 ja kr. 6.00 piires kv. Nädala lõpul näitasid hinnad siiski veidi langust. Kõrgemaid tehinguid sooritati kr. 5.75 kv.

Kartulite kokkuost toimub ainult Virumaa raudteejaamades, kus veel jätkub kartulitagavaru. Mõned vagunid sealseis r.-jaamades laaditi ka Tallinna jaoks, kuid suurem osa läheb sisemaale.

M. n. Vab. Val. otsustas toetada Saare-, Hiiu- ja Petserimaa põllumehi kartuliseemne ostmisel veokulude piires. Toetust antakse saarte põllumeestele mandrilt ostetud kartulite eest kr. 1.50 kv., kuna Petserimaa põllumehed saavad toetust Virumaa ostmisest kartulite eest 40 s. kv.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Õunu on müügil veel rohkesti ja nende mihus on täiesti rahuldav, mis näitab, et õunu on hästi säilitatud. Sibulõunu pakutakse kõige enam ja nende kogust võiks arvata ligikaudu ¼ kogu müügitoodud õunakaubast.

Mõned piiritusvabrikud veel töötavad, kuid kartulite vastuvõtmine on lõppemisel. Tärklisvabrikud tõstsid m. n. kokkuostetavate kartulite hinda. Varem maksti põllumeestele 18 s. tärklise-kg, kuid m. n. keskpaigust alates maksavad 20 s.

Samuti nagu kartulite, on ka kartulitärklise järele nõudmisi välisriigist, kuid meil ei ole võimalik kartulitärklisi piiratud tagavara juures vedada välja, sest eeskätt tuleb rahuldada kodumaa nõudeid.

Kartuli- ja kartulitärklisehindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. IV 40 Börsikomitee ruumes noteeriti järgmised m. n. väljamaksumihinnad põllumeestele kartulite eest:

1. Söögikartul raudteejaam. kr.5—5.75 kv.
2. Tööstuskartul tärklisvabrikuis 20 s. tärklise kg, piiritusvabrikuis 18—20 s. tärklise-kg.

Tendents söögikartulil langev.

Hinnad tõusevad vaatamata hilisele ajale siiski üsna aeglaselt. Keskmise mihusega sibulõuntest nõutakse 65—80 s. kg. Punased sordid maksuvad üle 100 s. kg.

Vana köögivilja on müügil vähe.

Aedsaaduste hinnad noteeriti 19. apr.

Õunad, ekspordikõlblikud, pakkimiskuludeta, ilma riikliku juurdemaksuta, franko kokkuostukoht I valik 80—100 s. kg, II valik 60—70 s. kg. Tendents tõusev.

Sibulad, ekspordikõlblikud, franko kokkuostukoht 25 s. kg. Tendents kindel.

Sigurid, ekspordikõlblikud, franko kokkuostukoht 30 s. kg. Tendents kindel.

Jõhvikad, ekspordikõlblikud, franko kokkuostukoht 38 s. kg. Tendents kindel.

Kurgid, konservitud, plekknõudes ca 5 kg neto kr. 2.70. Tendents kindel.

Tallinna turul maksusid 22. IV.

	s. kg.		s. kg.
Õunad	50—150	Porgand	30—40
Jõhvikad	50—60	Rõigas	200—300
Sibulad, vene	30—40	Salat	200—250
Peakapsas	40—45	Spinat	200—300
Hapukapsas	40—45	Rabarber	150—170
Kaalikas	25—28		s. kimp
Peet	30—35	Redised	15—20

KALATURG. — FISH MARKET.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.:

M. n. kalaturg võrreldes e. n-ga oli märksa rikkalikum. Tallinna turul olid müügil peagu kõiki tähtsamaid kalaliike, kusjuures värsket kala oli peamiselt sisevetetoodangust. Ilmade soojenedes hakkab ka angerjas liikuma ja sattub püüniseisse, millised seatakse jää alla. Värsket angerjat oli Tallinna turul müügiks 250—300 s. kg ja isegi mõningal kogusel läks seda juba ekspordiks. Paranenud on ka koha- ja haugisaak, mis pärast siseturunduse rahuilamist läks ekspordiks. Tartu turul oli rohkesti ahvenat ja särge, kuid ka haugi ja latikat, kusjuures haug osteti randadest üles peamiselt ekspordiks, makstes eksporthaugist, kaaluga kuni 3 kg ca 60 s. kg. Suured haugid, üle 3 kg, maksusid aga rannas pool vähem. Latikahind oli rannas 50 s. kg ekspordivalik.

	Tallinn 20. IV	Tartu 20. IV	Narva 19. IV
Angerjas, värskel	250—300	—	—
Koha, I valik, "	140—150	100—130	160—180
Koha, II valik, "	120—130	—	—
Silg, "	120—150	—	—
Haug, elus	90—100	—	—
Haug, värskel	50—90	55—80	100—130
Latikas, "	60—80	35—80	60—90
Ahven, elus	90—100	—	—
Ahven, värskel	30—80	15—45	25—50
Linask, "	80—90	70	—
Säinas, "	45—70	35—40	—
Meretint, "	70—80	—	—
Räim, "	55—60	—	45—50
Räim, peen, "	20—25	—	—
Kilu, "	100—110	—	—
Tursk, "	22—23	—	30
Tursalõiked, "	25—35	—	—
Tursafilee, "	45—50	—	—

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

15. aprillil 1940. a.

PASSIVA

1. Kättevara: — Reserve: kuld: rahas ja kangides 40 901 388,58 välisraha 3 658 858,97	1. Põhikapital — Capital 5 000 000,—
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin 1 344 982,41	2. Tagavarakapital — Reserve Fund 1 478 758,84
3. Sisevekslid: — Home Bills: kaubavekslid 14 912 339,81 põllumajanduslikud 2 260 398,18 metsatööstuslikud 17 470,—	3. Eritagavarakapital 4 122 865,94
4. Laenud: — Loans and Advances: valitsustele — teistele *) 25 787 761,27	4. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities: a) pangatõbed liikvel 62 385 120,— b) jooksvad arved: valitsuse 13 547 872,07 pankade 9 953 863 12 teised 3 890 772,27
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable Property and Equipment 3 451 839 66	5. Muud passivad — Other Liabilities 19 256 650,18
6. Muud aktivad — Other Assets 27 160 309,56	
119 470 402,42	119 470 402,42

Kättevara vahetuskord jooksvate kohustustega: } 49,72 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 750 301,52
Included in Ekkr. 750.301,52 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SAKSA.

Puuturg Saksas. — *The German Timber Market.*

Kuna nõudmine ümmarpuidu järele on suurenenud, on ilmunud turule ümmarpuitu suuremais koguseis, mistõttu puudusest selle puumaterjali alal ei või enam olla juttu. Lehttüvipuidu ostuload on jagatud kõikjal välja, mistõttu puidukaubanduses esineb lehttüvipuidule paikkumisest suurem nõudmine. Samuti on nõutavad kõik okaspuu-sortimendid, eriti männiväärtpuit, mida esineb turul küllaldaselt.

Pärast raske talve tõttu lehtpuiduturul esinenud raskuste kõrvaldamist on nüüd tehingute sooritamise muutunud ladusamaks. Esikohal seisab pöökpuu, mille järele kunagi varem ei olnud nii suurt nõudmist, seda eriti seetõttu, et pöökpuitu kasustatakse ülemerepuidu asendamiseks.

Saetehased töötavad täiskoormisega. Kevadete tulekuga on saetud puidu nõudmine suurenenud, kusjuures esikohal on tellimused riigikaitse ja avalikeks vajadusiks.

Euroopa puidu importmaade hulgas on Saksal soodus positsioon, kuna ta oma puidutarviduse võib hõlpsalt katta ostudega naaberriigest. Soome kui suurim Euroopa puidueksportija esineb nüüd taas puidu maailmaturul. NSVL kavatses tunduvalt suurendada oma puidutoodangut, mis asjaolu mõjustab esijoones soodsalt Saksa puuturgu. Läti puuturu kohta puudub veel ülevaade, kuid Jugoslaavia on puuturg soodus, samuti Rumeenias, kus on märgata hindade nõrka kõvenemist.

INGLISE. Briti-Prantsuse kakaokontroll. — *British-French Cocoa Control.*

Inglise ja Prantsuse asumaadeministrite hiljutise kohtamise tagajärjena loodi organisatsioon kakaoga välismaade varustamise kontrollimiseks. Briti tootlusministeerium omandas kogu Briti Lääne-Aafrika (Kullaranik, Sierra Leone, Nigeeria) 1939. a. kakaosaagi ja teatavad osad muude Briti valdkondade kakaosaagist. Nimetatud kogus ulatuvad 400 000 tn, mis on 4 korda suurem kui Briti omatarvidus ning vastab 63% -le kakaoo tootangust maailmas. Ka Prantsuse koloniaalriik on kakaootootjana

tähtis, tootes üle 80 000 tn, s. o. ligi $\frac{1}{3}$ üldtootangust maailmas. Prantsuse tootangukatab omatarviduse 2-kordselt. Seega allub loodud organisatsiooni kontrollile ligi $\frac{3}{4}$ kakaoo üldtootangust maailmas ja veelgi suurem osa üldeksportidist. Brasiilia, mis oma normaalsaaigi 120 000 tn-ga on teine kakaootootja maailmas, on praegu seega tähtsamaid vabu kakaooeksportijaid. Kuid L.-Ameerika kakaoo on mihuselt parem Lääne-Aafrika kakaoo, mistõttu selle kakaoo hind on kõrgem.

HISPAANIA. Apelsinisaak Hispaanias 1940. a. — *The Spanish Orange Crop, in 1940.*

1940. apelsinisaak Hispaanias on vähenenud. Kuigi praegu puuduvad saagi kohta täpsad andmed, arvestatakse saagi vähenemist 20—30%. Halva saagi põhjuseks on vähenenud hoolitsemine puude eest möödunud kodusõja kestel, samuti apelsinipuude kasvupinna vähenemine.

Apelsinide ekspordi kohta puuduvad samuti andmed, kuid loodetakse siiski, et apelsiniproduktide ja -eksportijate koondise intensiivse tegevuse tagajärjel apelsinide ekspord võiks ulatuda 350.—400 000 tn-le.

Hispaania elavhõbeda väljaveo ümberkorraldamine.

Reorganisation of Spanish Mercury Exports.

Elavhõbeda väljaveodu on senini ilma vastava väliskaubanduskomisjoni loata keelatud. Märtsi lõpul antud uue määruse alusel võidakse nüüd elavhõbedat ekspordida kõigi sadamate ja tollipunktide kaudu maapiiril. Sa-

muti on lihtsustatud väljaveolubade väljandmiskorda.

Antud tellimuste pideva täitmise võimaldamiseks asutatakse tähtsamais tollipunktides elavhõbeda tagavaralaod.

LÄTI.**Riiklik krediigarantii tööstusele ja kaubandusele Lätis.***Latvian Government Guarantees Credit for Industry and Trade.*

Senini tunti Lätis riiklikku garantiid ainult eksportkrediidi suhtes, kusjuures see krediigarantii oli piiratud 50—60% eksporttehingust. Uue seadusega tõstetakse garantiid võimalust kuni 90%-ni. See osutus tarvilikuks seetõttu, et ekspordivõimaluste kitsenemisega seisavad kaubad ja raha kinni ning krediidinappus ähvardab eksporditööstust seisakuga.

Uus seadus hõlmab ühtlasi väga laialdast majandusala. Üheks tähtsamaks ülesandeks on tööstustoorainete muretsemine. Kui enne sõda tooraineid pakuti pikaajalisele krediidile kehtib nüüd uus enneolematu moodus — *cash and carry*, mis käib paljudele ettevõtetele üle jõu ja riiklik garantiid on otse hädavajalik. Üldine garantiisumma võib tõusta kuni 20 milj. latini. Riikliku garantiikirja saamiseks esitatakse soovivavaldused kaubandus-tööstusministeeriumile, kust nad lähevad läbivaatamiseks erilisele komisjonile ja sealt kaubandus-tööstusministri ettepanekul valitsusele otsustamiseks igal erilisel juhul.

Kui valitsus otsustab asja jaatavalt, annab kaubandus-tööstusminister välja garantiikirja, mille vastu antakse krediiti Läti pangast või Läti krediit-pangast, kuni 90% tehingust. Garantiikirja tähtaeg on 9 kuud ja seda võib pikendada. Krediidiobjektiks võivad olla väga mitmesugused tehingud: kaubadokumentide väljaost, akreditiivi avamine, tagavara-de ja toorainete soetamine, ehitustööde läbi- viimine jne. Riik võimaldab seega ettevõtjale krediiti. Kuid mingit riisikot ei taha ta ettevõtjaga jagada. Viimane vastutab riigi ees mitte ainult tehinguobjektiga, vaid kogu oma varandusega. Riiklikud nõudmised tulevad täitmisele vastuvaidlemata korras.

Säärase olukorra juures võivad krediiti saada ainult elujõulised ja soliidset ettevõtted, millised normaalselt peaksid juba pangad krediteerima. Riiklik garantiid teeb krediidi veel kallimaks, kuna riik omalt poolt võtab 1% aastas. Pankadele on seadus muudugi tervitatav, sest riik võtab nende riisiko endale.

Väljavaateid Läti puiduekspordiks Saksa.*Prospects for Latvian Timber Exports to Germany.*

Hiljuti toimunud Saksa Läti läbirääkimiste kohta puiduekspordi asjus Saksa on nüüd avaldatud, et saavutatud kokkuleppe kohaselt suureneb tunduvalt Läti puidu ning vineer-

plaatide eksport Saksa. Läbirääkimisel saavutati kokkulepe ka muus praktiliselt küsimusis mainitud ekspordi alal.

Läti transiit NSVL-u kaudu.*Latvian Freight Transit Through the Soviet Union.*

Viimasel ajal on tunduvalt suurenenud läti kaupade transiit NSVL-u kaudu Türki ja Balkani maile. Eriti suurenes seda teed kaudu paberi- ja tselluloosivedu Lähis-Itta. Ka ve-

dudeks Ungarisse ja Rumeeniasse kasustatakse järjest suuremal määral raudteed NSVL-u kaudu.

Eksportkartuli kokkuost Lätis. — Wholesale Purchases of Export Potatoes in Latvia.

Läti seemnevilja ekspordikeskus ostab põlumeestelt, kelledega on sõlmitud vastavad hankelepungud, järgmisi seemnekartuleid: bintje, majesteet ja varane kollane raskusega 40—180 g ning *erstling* ja juuli raskusega 30—200 g, makstes koguseist üle 5 tn 6—7,5 lat. dz eest franko saatejaam või ladu. Eksportkõlblike söögikartulite sortide — bintje,

majesteedi ja export — eest maksti 5,75—6 lat. dz. franko saatejaam või ladu. Üle 15 tn. saadetiste puhul võtab kokkuostja veokulud enda kanda. Kokkuostetud söögi- ja seemnekartulite eest, millised osutuvad eksportkõlbmatuiks, tasutakse piirituskartulite kohta kindlaksmääratud hindade alusel, arvestades tärgklissisaldust.

Põllutööliliste probleem Lätis. — *The Agricultural Labour Problem in Latvia.*

Läti hoolekandeministeerium teatab, et põllutöö edendamiseks võimaldatakse igale Latgallia elanikule, kes siirdub rentnikuks üle 10 ha suurusele talundile mõnes muus maakonnas, põllumajandusliku inventari soetamiseks protsendita laenu kuni 500 lat. 5-aastase tasumisajaga. Aasta möödudes saab selline isik toetust 30 lat. ja igalt perekonnaliikmelt 25 lat. Latgallia põllutöölilisele, kes siirduvad tööle muises maakonnis, võimaldatakse protsendita laenu 150—300 lat. 5-aastase tasumistähtajaga ja tasuta sõit. Aasta möödumisel saavad nad samu toetusi nagu rentnikud ja poolteramehed.

Telliste hinnamäärad Lätis. — *Latvian Brick Prices.*

Läti hindadeinspektor määras Kura Aa ääres asetsevaid telliskivitehaseis toodetud lihtsate müüritelliste maksimumhinnad 1000 tk kohta järgmiselt: franko vabrikuladu 42

Põllutööliliste probleemi lahendamisele on Lätis asunud suure energia ja järjekindlusega. Linnad tehakse puhtaiks mittetöötavast ja ebaproduktiivselt töötavast elementidist. Nii tuli iga üksiku majabeemija kohta tema linnasolemise vajadust tõestada ja paljud ei saanudki linnasellamise luba. Koolilapsed ja üliõpilased peavad samuti minema maale tööle. „Äritsejate“ kohta ollakse samuti vali. Nii mõnigi äriimees leiab oma passil märkuse; keelatud linnas elada 1. V kuni 1. X. Arstidel näib olevat tööd: haigustunnistus võib päästa maalesaatmisest.

lat., franko Riia, Miitavi ja Dubbelni sadam 50 lat. Mujale määratud telliste hinnale lisatakse tegelikud veokulud.

LEEDU. Väljaveokitsendusi Leedus. — *Lithuanian Export Restrictions.*

Leedu asjaomaste võimude poolt on keelatud importkaupade väljavedu. Samuti on keelatud leedu tööstustoodete väljavedu, millede

valmistamisel on kasustatud välismaisi tooraineid, näit. tekstiiltooted, jalanõud, kohvi, tee ja suhkur.

Leedu suhkrutoodang 1939/40. a. — *Lithuanian Sugar Production in 1939/40.*

Suhkruvabrikud Mariampoles ja Pevenciáis tootsid käesoleval hooajal 170 000 tn suhkrupetidest 24 000 tn suhkrut, sellest 1209 tn tü-

kisuhkrut. Kuna senine toodang ei kata siseturunõudeid, kavatsetakse töötleda eeloleval aastal 240 000 tn suhkrupetiti.

Kunstvæetiste müügi vabaksandmine Leedus.

Lithuania Abolishes Restrictions on Fertiliser Sales.

Kuna kunstvæetiste saamine välismailt on kindlustatud, oli võimalik anda kõigi vosvoriiti sisaldavate kunstvæetiste müük vabaks. Kuna Leedus jätab soovida væetamine läm-

tikvæetistega, kohustab põllutöökoda põllupidajaid ostma iga 4 koti vosvovæetise kohta ühe koti (100 kg) lämmastikvæetist.

UNGARI. Hindade tase Ungaris. — *The Price Level in Hungary.*

Väliskaubandusamet määras ekspordiks minevate sarvloomade hinnad järgmiselt: härjad 60—76, lehmad 64—70, pullid 70—76 filleriit Budapestis ja vastavalt 56—72, 60—66, 66—72 filleriit provintsis eluskaalu-kilo eest.

Hindadekomisjon määras tootjaile maksava ekspordimunade hinna alammääraks 1.20 pengöt kg. Määrus jõustus 7. IV s. a.

Tselluloosi- ja muude paberitoorainete hindade tõusu tagajärjel lubas hindadekomissari tõsta paberikaupade hindu vastavalt toorainete tegelikule kallinemisele. Paberi-suurkaupmehed võivad hinnatõusust 13% juhtida ostjaile.

Hindadekomissari määrusega lubatakse lisada 26. VIII m. a. hindadele: 62% -sel puhas-

seebil 8 pengöt, 40%-sel II klassi seebil ja pehme-seebil 4 pengöt 100 kg kohta.

Hindadekomissar oma määrusega, mis avaldati ametlikus lehes 10. IV 40, on luba-

tud õlikookide (linaseemne-, kõrvitsaseemne-õlist jne.) ning sojaõiekstrakti hindu tõsta 15—26 pengöt meetertsentnerilt.

Suhkru- ja rasvakaardid Ungaris. — *Hungary Rationing Sugar and Fats.*

Põllutöömistri määrusega, mis avaldati 14. IV s. a. ametlikus lehes, seatakse sisse suhkru- ja rasvamüügil kaardistüsteem. Suhkrunormiks on määratud: Budapestis 1 kilo kuus inimesele (0,24 kg nädalas), maakonnalinnades ja suuremais linnalinnet oma-vaits asulais, nagu tööstusrajoonides jne., 1/2 kilo inimesele kuus; muus kohtades 300 g kuus inimesele. Lapsed kuni 12 a. saavad kõikjal kuus 1 kilo. Rasedad ja imetajad emad saavad kõikjal 1 1/2 kilo kuus. Suhkrutagavarad üle 2 kg kuuluvad ülesandmisele. Seletuses tähendatakse, et suhkrukaardid on seatud sisse reas mais, kusjuures loetluses on märgitud ka Eesti.

Rasva all mõeldakse searasva, sulatatud searasva ja searasvapekki (ka soolatud).

Määrus ei käi suitsutatud, papritseeritud, praetud ega muude delikatesspekisortide kohta. Rasvakaardid seatakse sisse kuni edasise korralduseni ainult Budapestis. Budapestis tulevad registreerimisele rasvatagavarad üle 3 kg. Kogu maal kuuluvad aga ülesandmisele rasvatagavarad üle 1 m-tm ja seakasvatused, kus on üle 10 sea. Rasvanormiks on määratud: 0,24 kg sulatatud rasva või 0,28 kg toorrasva või 0,32 kg rasvapekki nädalas isiku kohta. Rasketöölised saavad poolteiskordse normi. Rasva-, sea- liha- ja pekisaadetisi üle 5 kg võidakse toimetada kogu maal edasi raudteel, posti kaudu, laeval või mootorveokil ainult erilise veotunnistuse korral.

Vasevitriooli kaartidega. — *Hungary Rationing Copper Vitriol.*

Põllutöömistri poolt antud määruse järgi võivad viinamarjakasvatajad saada ainult 30 kg vasevitriooli katastraljohhi kohta. Ainult erandjuhtudel võidakse seda määrat kõr- gendada. Vasevitriooli ostukaartide väljaand-

mine toimub kohalike omavalitsuste poolt. Pärast 15. VIII s. a. võidakse vasevitriooli osta aga ainult põllutöömistri eriloal. Üle- astujaid karistatakse kuni 15-päevase are- stiga.

Doonau veolaevade üürihinnad tõusnud.

Charter Rates Rising for Danube Transport Ships.

Vedunlaevade hinnad on taas tugevasti tõusnud. Veel hiljuti sai üürida keskmise vedurilaeva, 900 000 lei eest. Nüüd nõutakse sama laeva eest üüri 2,4 milj. lei. Vabu-

laevu on väga vähe, kuna suurem osa vabadeist laevadest on üüritud kuni aasta lõ- puni inglaste poolt.

Karmim kord keemikaalide majandamisel Ungaris.

Stricter Rationing of Chemicals in Hungary.

15. IV ametlikus lehes on avaldatud valit- suse määrus, millega veelgi vähendati teata- vate keemikaalide registreerimis- ja suluko- husest vaba arvu. Siia kuuluvad: väävel, linaseemneõli ja muud kuivõlid, päevalille- õli ja muud poolkuivõlid, riitsinusõli ja ka-

latraan. Täielikult on suletud kõrvitsa- seemneõli, maeriõli, talgi, kondiõli, sega- rasva, steariini, rasvaõlide, kookosõli, taime- õlide (söögi), taimerasvade (söögi) jne. taga- varade kasustamisvabadus.